

STÄLLNINGSTAGANDE

Riksarkivets generaldirektör Jussi Nuorteva
Riksarkivets tf. generaldirektör Päivi Happonen
Forsknings- och kulturminister Antti Kurvinen
Riksdagsledamöterna i Vasa valkrets

Gemensamt ställningstagande från Österbottens förbund, Södra Österbottens förbund och Mellersta Österbottens förbund 23.11.2021

RIKSARKIVETS VERKSAMHETSSTÄLLE I VASA MÅSTE BEVARAS

Riksarkivets uppdrag är att säkerställa att myndighetshandlingar som hör till det nationella kulturarvet och uppgifterna i dem förvaras och finns tillgängliga samt att främja deras användning i forskningssyfte. Enligt 3 § i lagen om Riksarkivet har arkivet verksamhetsställen om vilkas placering föreskrivs genom förordning av statsrådet. Enligt lagen om Riksarkivet ska tillgången till tjänster och de språkliga rättigheterna tillgodoses vid placeringen av verksamhetsställena.

Landskapsförbunden i Österbotten, Södra Österbotten och Mellersta Österbotten har förståelse för att lagstiftningen skapar behov för Riksarkivet att utveckla verksamheten både för arkiveringen av egna och olika myndigheters dokument. Samtidigt har landskapsförbunden med stor oro följt med Riksarkivets planer på att lägga ned verksamhetsstället i Vasa år 2024. Riksarkivets enhet i Vasa har en lång historia. Den grundades som Vasa landskapsarkiv 1936 och är ett av arkivämbetsverkets sju regionala verksamhetsställen.

Stor motgång för historieforskning och kulturarvsarbete i regionen

Enligt Riksarkivets planer ska omkring 11 000 hyllmeter material flyttas från verksamhetsstället i Vasa till Riksarkivets andra verksamhetsställen. I materialet skulle bland annat ingå arkiv från Vasa hovrätt, domsagor, rådstuvurätter och Vasa länsstyrelse. För historieforskningen i regionen är materialet i myndighetsarkiven mycket viktiga källor. Att sprida ut dem på olika håll i Finland skulle vara en stor motgång för historieforskare och dem som värnar om kulturarvet i regionen.

Digitalisering av materialet ingen lösning

I samband med nedläggningsplanerna har digitalisering av arkivmaterial och användning av elektroniskt material lyfts fram. Det är ändå bara tänkt att ungefär en femtedel av materialet ska digitaliseras. Resten, alltså största delen av materialet, skulle bara gå att få som fysiska dokument som inte är tillgängliga via digitala tjänster. Tidtabellen för en digitalisering är också mycket oklar. Det kan ta upp till tiotals år före en avsevärd del av materialet har hunnit

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
REGIONAL COUNCIL OF SOUTH OSTROBOTHANIA

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

KESKI-POHJANMAAN LIITTO
MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

STÄLLNINGSTAGANDE

digitaliseras. De omfattande myndighetsarkiven vid verksamhetsstället i Vasa borde vara digitaliserade i sin helhet före de flyttas någon annanstans.

En förhandlingslösning är möjlig

Vi är övertygade om att utmaningarna som är förknippade med den fastighet där Riksarkivets verksamhetsställe i Vasa finns går att lösa genom förhandlingar mellan Riksarkivet och representanter för Vasa stad. Vid behov kan material flyttas till bland annat Vasa stads centralarkiv och andra arkivutrymmen. Som representanter för de österbottniska landskapen föreslår vi att ärendet gällande indragningen av verksamhetsstället i Vasa tas upp till ny behandling. Det källmaterial från Vasa län som är viktigt för historieforskning bör också i fortsättningen förvaras i Vasa, så att det kan användas för mångsidig historieforskning i de österbottniska landskapen.

Kaj Suomela, landskapsdirektör, Österbottens förbund
Asko Peltola, landskapsdirektör, Södra Österbottens förbund
Jyrki Kaiponen, landskapsdirektör, Mellersta Österbottens förbund